

een taal die zich constant bezint
 waar nieuwe tijden
 nieuwe woorden groeien
 we woorden die niet meer volstaan
 die alleen nog onnodig zeer doen
 of hebben verloren aan zeggingskracht
 als dode huidcellen met een sisalhandschoen
 uit het woordenboek wegwrijven

hoe wil ik mijn taal?

ik wil mijn taal met ruimte
 voor interpretatie
 een taal waarin je soms niet weet
 of je naar een liefdesgedicht luistert
 of een slaapliedje
 of de troostende woorden van
 iemand dicht bij
 je hart

ik wil een taal
 waarin elke nieuwe verliefdheid
 vraagt om een nieuw vocabulaire
 waarin de oude grammatica
 samen met de ex-geliefde
 uit het leven verdwijnt
 een taal waarin een woord bestaat
 voor een onverwacht, liefdevol gebaar
 van een onbekende
 een taal met wel honderd woorden
 voor gastvrijheid

een taal als een herberg
 woorden als waarden
 die je ontvangen
 na een lange reis
 je zonder nadenken je maaltijd doen delen

ik wil een taal waarin
 'gewoon' en 'anders'
 hun langste tijd hebben gehad
 een zachte dood sterven
 en niemand ooit meer
 onzichtbaar kunnen maken

een taal waarin gevaarlijk geworden woorden
 als verouderde huishoudelijke apparaten
 waarvan de kabels bij lichte aanraking
 al een shock kunnen
 veroorzaken
 uit het stopcontact worden gehaald

een taal vol aandacht
 waarin we net zo goed Dostojevski,
 De Beauvoir en Tsjajkovski kunnen leren zeggen
 als Fatima Aboulouafa
 en Zoë Papaikononou
 en LHBTIQAP*

niet elke keer zorgt voor gegiechel
 een taal waarin je moeiteloos even vraagt
 hoe je het wil hebben
 hij/zij/hen die/diegene
 zoals we ooit ook aus bei mit nach seit von zu leerden
 je niet uit een kast hoeft te komen

want deze taal heeft geen deuren
alleen ramen om uit te kijken
op een steeds veranderend landschap

een taal die zegt, kom

een taal zonder grenzen
waar iedereen voet mag zetten
op de bodem
met gebruik van eigen tongval
en elk accent betekent
dat iemand thuis is
in meer dan een taal

een taal als een museum van de levenden
waar de geschiedenis wordt verteld uit
hoofden van allen die eraan deelnamen
taal als een familiegroepsapp
van de wereld

een taal die mensen niet met een woord
buitenspel zet
en afserveert in plaats van
ze te eren,
van ze te leren
de plooiën in hun huid als jaarringen
ons te laten onderwijzen

een taal van vergeving
waarin je even terug de tijd in kan lopen
weg te kussen waar je spijt van hebt

waarin ruimte is om
alsnog te doen
wat we hadden willen
en de woorden zo te gebruiken
om werkelijk te zeggen

van stilte

van gebaren
van even iets niet zeggen
en even niets zeggen
van armen en ogen
en afstand en huid
en lucht en aarde
en botten
die meer zeggen
dan

een taal als een verzoek
een bede
een oproep tot
medemenselijkheid

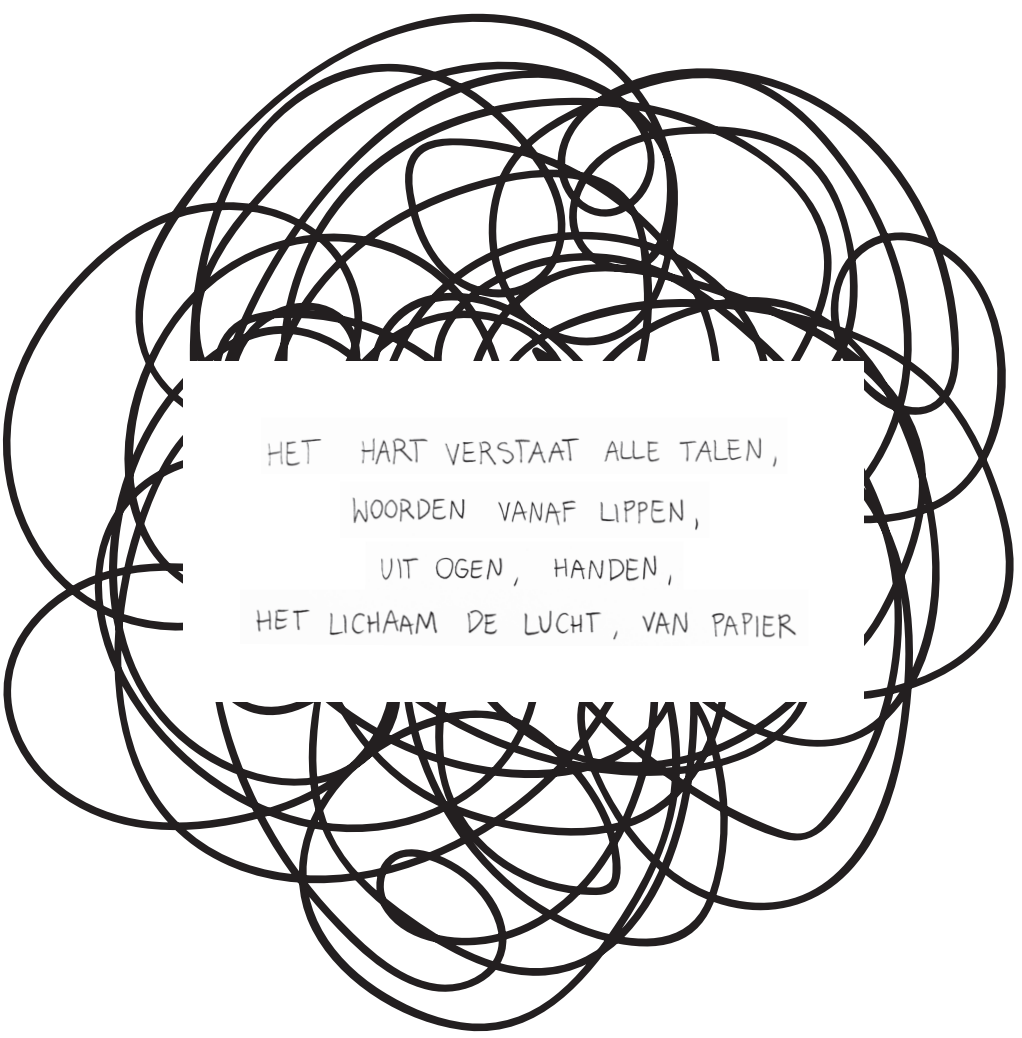
een taal die zegt:
korn
praat
vertel
zwijg
in je eigen
woorden

doe het toch maar
zeg dat maar tegen jezelf
op die momenten dat je niet meer weet
waar je het voor doet
waarom je soms weken, maanden
soms zelfs jaren
aan het kauwen bent op een mondvul klank
waarom je zoveel moeite doet
om de beelden uit je hoofd te vertalen
en verhalen te vertellen
die zich door je huid
een weg naar buiten dringen
doe het toch maar
moet je af en toe in de spiegel fluisteren
als je ziet hoe de late avonden
de gebogen houding
de eenzaamheid
de felle lampen en
slecht geventileerde kleedkamers
hun sporen achterlaten op je lijf
op de huid van je gezicht
hoe je je keer op keer begeeft onder het oordeel
van eenieder wiens ogen
blijven haken achter wat ze zien
eenieder
die maar de behoefte voelt
iets van je te maken en te vinden
en dat hartgrondig te delen
met de rest van de wereld
doe het toch maar
ook al lachen ze je kunst uit
bezuinigen ze je werk weg
vinden ze je een linkse hobby
vinden ze dat je maar normaal moet doen
doe het toch maar
schrijf dat voor jezelf op een briefje
als de verleiding groot is om iets te gaan doen
waarvan je zeker weet dat je

volgende maand de huur kan betalen
en je zoon straks kan gaan studeren
doe het toch maar, herhaal dat tegen jezelf
als je je weer eens realiseert
dat je de wereld nooit zal veranderen
met een handvol kunstzinnig gerangschikte zinnen
geen oorlog zal je ermee beslechten
geen hart zal door jou niet breken
je zal de eenzaamheid van de buurvrouw
niet kunnen wegschrijven
en de rotziekte van een geliefde niet genezen
wat is het dan in hemelsnaam waard?
doe het toch maar
ook nadat je tot bloedens toe
op deuren hebt geklopt die dicht voor je blijven
bouw je eigen huizen
wacht niet tot ze je uitnodigen
vier je eigen feestje
doe het toch maar
klim maar uit bed op die ochtenden dat
de vermoeidheid je hoop en ledematen lamlegt
ook als je denkt dat de wereld je niet lijkt op te merken
en nog minder zit te wachten
op jou en je verhalen
vertel ze toch maar
doe het gewoon
want ergens weet je
dat dit het enige is waardoor je
in vrede met jezelf en de wereld kan leven

soms wil je gewoon je hoofd op de aarde leggen
je vuist naar de hemel heffen
de tranen laten komen en zeggen
het is zeker omdat ik zwart, wit, vrouw
dik, dun, te groot, te klein
te lief, onaardig
omdat ik lelijk, eerlijk
direct, poëtisch, welbespraakt
te zichtbaar, onzichtbaar
kwetsbaar
onbegrepen, geprezen
arm, trots en confronterend ben?
daarom zeker!

en dat de aarde je dan met haar zachte handen
heel voorzichtig omhoogduwt
je op de wang kust en fluistert
het is omdat je zo ontzettend mens bent
niet te veel, niet te weinig, gewoon genoeg mens
net zo mens als andere mensen
precies goed

HET HART VERSTAAT ALLE TALEN,
WOORDEN VANAF LIPPEN,
UIT OGEN, HANDEN,
HET LICHAAM DE LUCHT, VAN PAPIER

ga terug naar je eigen land

ga terug naar je eigen land
begroet jezelf bij de grens
verwelkom je
op je eigen gronden
jouw land
waar het stof van de aarde
de hitte van het asfalt
het rumoer van het leven
samenkomen in je middenrif

ga terug naar je eigen land
zet diep vanbinnen
voet op eigen bodem
leg je hand op je hoofdstad
haal diep adem
door je buitenwijken
waar de straten
zijn vernoemd naar je ware helden
ga terug en
wees je eigen land

weet je eigen land
altijd vlak achter je ogen
opgevouwen net onder je borstkas
tussen duim en wijsvinger
wees nooit een vreemdeling
want dit alles is jouw eigen land

ik ga terug naar mijn eigen land
betreed mijn gronden
vol verhalen van voorouders
waar het verspilde bloed
diepgewortelde eiken voortbracht
die me rechtop houden tussen de
resten van plantages
overwoekerd door distels en doofpotten

laten we teruggaan naar ons eigen land
de grond weer van ons allen maken
weer naar de zon laten groeien
wat is platgetrapt
laten we de lucht zuiveren

met kamfer, kokos, citrus
sandelhout en salie branden
luisteren naar de legendes
onder de sequoia, de baobab
de kankantrie
de stilte weer leren horen
tussen het geruis
de stemmen van onze voorgangers
ons verbinden met het land
de lucht
de rivieren

kom terug naar je eigen land
begroet jezelf bij de grens
verwelkom jezelf
op je eigen gronden

draag je land
altijd binnen handbereik
ergens vlak achter je ogen
in je gehemelte
laat zelfs tussen het kilste beton
je voeten zachtjes dansen op de aarde
zorg dat er altijd
genoeg kruid in je groeit
genoeg zand onder je nagels zit
de magie van de wind
je altijd kan vinden
je nooit de taal vergeet
laat het land tot je spreken

vergeet niet
dat dit alles
jouw eigen land is

weet je eigen land
altijd vlak achter je ogen
opgevouwen net onder je borstkas
tussen duim en wijsvinger
wees nooit een vreemdeling
want dit alles is jouw eigen land

ik neem een voorschot
op de werkelijkheid
laat ons wakker worden op
de eerste ochtend erna
en elkaar weer treffen
op terrassen, in kantoren
op elkaar gepakt in het ov
in dierentuinen en pretparken
klef in de kroeg en late nachten in clubs

zullen we dan nog even niets zeggen
en rustig de wereld om ons heen slaan?

later, misschien die middag al
zullen we tellen, rekenen, we zullen
de balans opmaken
de ontstane leegtes vullen
met achterstallige woorden
kloppen op de plek
naast ons op de bank
in bed, onze borstkas

later zullen we rouwen
schreeuwen, troosten
we zullen herdenken
onzelf terug willen duwen
in onze oude zelve
die we als te heet gewassen spijkerbroeken
uit de wasmand vissen
we zullen de kilo's eraf trainen
elkaar meer dan ooit liefhebben
elkaar vastpakken
alsof het leven ervan afhangt

en natuurlijk zullen we de wereld verbeteren
misschien die avond al
zullen we zuchten dat we vanaf nu
alles anders, alles beter
een nieuw leven vormgeven

we zullen niets meer 'normaal' noemen
of vinden
en verder bouwen aan ons paradijs
op aarde

maar op de eerste ochtend erna
zullen we dan, vanuit de verwondering
over een nieuwe dag
even goed naar elkaar kijken
in de stilte
die we zo gewend zijn geworden?